

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ Н. Ненадовићъ.

Овај листъ излази Вторникомъ и Петкомъ. Цена му е годишна безъ завитка 14. цв. а полгод 7 цв. — са завиткомъ по' цв. на по' год. сауплѣ. Ко жели у Београду да му се носи кући а не у дућанъ или у канцеларию по' цв. на пола год.

БРАНКОВЕ ПЪСМЕ

Девойка на студенцу.

Кадъ самъ синоћъ овде била
И водице завила,
Дође момче црна ока
На конѣцу лака скока,
Поздрави ме, зборит' оде:
„Дайде селе мало воде!“
Ове речи — слатке стреле —
Минуше ми груди беле,
Скочи млада, нѣму стиго,
Диго крчагъ, руку диго,
Рука дрита — крчагъ доле —
Оде на две на три поле.
Юштѣ одъ нѣга леже прени,
Али де е онај лепи?
Кадъ би сада опетъ дош'о,
Ма и овај други прош'о!

Цицъ!

Ал' се небо осмеива,
Ал' се река плави,
А рибарче у чунъ снива
Јасно к'о на яви.

Онъ итнуо удичицу,
Рибѣцу е стек'о,
Метнуо на жеравицу,
Па е тако пек'о.

„Жеравица де се труди,
Немой тако споро.“
Рибица му веће руди,
Готова е скоро.

Руди риба — јоште мало —
Садъ му е печена,
Срце му се заиграло:
„Амо садъ милена!
Доле ћемо јако сести,
Ал' ће да се слади,
Мор'о би те риба ести
И да нѣ глади.“

Па е узе, па нѣомъ брже
Да примакне к' усти,
Чунъ се люгну, онъ се трже,
Оде санакъ пусти.

КАРАВАНСКІЙ МОСТЪ.

(Крај.)

Ибраимъ Ага нѣ нигда остављао саму Амину, да изванъ куће иде, и будући да се нѣ уверавао у слуге домаће, то јо е свагда самъ пратио. Кадъ е у купалиште одлазила, водио јо е до врата, одъ кои прагъ могле су само жене прећи, и свраћао се близу у једну кафану. Амина нѣ смела свог пріятельце посѣхавати, такође нѣ нѣнъ мужъ дозвољавао да прима друге посѣте, осимъ нѣни најближи сродница, изъ стра, да се небы ко у женскимъ альинама у кућу увуко и нѣговъ домаћий миръ нарушио. Нѣ дакле было лако оволику предосторожностъ преварити, и самъ Ибраимъ Ага, у пуномъ повереню къ нѣговомъ непрекидномъ стражареню, нѣ се плашио, да ће странцы любопитно око на ову жену бацати, која е была за нѣга изворъ невероятны сладостій. Да видимо даљ шта се догодило.

Једногъ дана, кадъ е Амина праћена своимъ мужемъ у купалиште ишла, види једну робиню, која е изъ једне куће изишла, носећи на глави великиј судъ. Амина стане на страну да робиня прође, али невешта робиня гурне е, и испусти съ главе судъ, кой се на иляду комада разби е и альине Аминине съ некомъ црномъ бојомъ попрска. Робиня доведена у очајнѣ овомъ несрећомъ, стане плакати и прси лупати; затимъ падне предъ Амину на колена, замоли иляду пута за опроштењ, и позове е да за једно магновењ къ нѣој дође, уверавајући е, да ће флека моћи съ мало воде изпрати. Амина се окрене къ свомъ мужу и рекне: я ћу да идемъ къ овој жени, да мою альину оперемъ, и то може за часъ готово бити; но почемъ ты неможешъ у кућу ући, то те молимъ, да бы сваку сумню избега, узми край мов јаке и држи га дотле, докле флека неизвиђу.

„Иди“, одговори јој Ибраимъ Ага, „я ћу край твое јаке узети, еръ ты тако оћешъ, а Богъ зна, да я немислимъ, да ћешъ ме ты преварити.“

Амина отиде унутра и повуче врата тако къ себи да су само мало одшкринута была; скине са себе своју јаку и бацы е на главу робинѣ, па пошта у собу, гди е младый Гркъ очекивао.

„Амино, моя сладка душо“, рекне Ибраимъ Ага, „ты си ме у неповольно положенѣ поставила. Мислиће ко годъ, кадъ ме види, гди те за јаку држимъ, да самъ я суровъ любовревнивацъ, али ты знашъ, да я на тебе неподзревамъ, и да те као мов очи любимъ.“

Нѣгова млада жена ніе му имала кадъ одговарати; ерѣ су е ватрени полюбцы нѣногъ младогъ любезника блаженствомъ испунавали.

„Та немой се толико мучити, моя лепа Амино; шта маримъ я, што ти е альбина упрляна? Садъ нема никогъ на сокаку, а сутра ћу ти нову альбину купити.“

Любезницы договарали су се међутимъ о начину како ће моћи побећи. Нѣове заклетве запечаћавали су ватрени загрляя, и Амина, отргнувши се изъ наручія младога Грка, узме свою яку и изиђе псовајући изъ куће: „Я незнамъ, шта е могла имати робиня у нѣномъ сосуду, елке у мојой альбини неће никако да изиђу. Ты несмотрена дртино, могла си намъ ову неповольность уштедѣти.“

„Боже мой, лепа госпо, вы видите, да самъ я свимъ тужна. Кадъ мой газда кући дође, избиће ме на мртво име, што самъ судъ разбила. Ахъ! я самъ здраво несрећна!“

„Умири се любезна Амино“, рекне іой Ибраимъ Ага, „сутра ћешъ добити нову альбину. Ты пакъ жено, пази другій путь болъ шта радишь. Ево ти нешто, да купишь другій судъ наместо онога, кой си тако несмотрено разбила; сотимъ ћешъ избећи казнь, коя те одъ твогъ газде очекуе. Овој госци имашъ благодарити, што ти я ове новце даемъ.“ Онъ іой даде неколико гроша.

Кадъ е Ибраимъ Ага своимъ обећанѣмъ нѣгову жену умирио и досадну робиню съ врата скинуо, продужи свой путь съ Аминомъ у купалиште. Нѣгову жену пусти да уђе унутра, а онъ сврати у оближню кафану по свомъ доидашнѣмъ обичаю. Съ оногъ места, гди е Ибраимъ Ага седіо, могли су се млоги предмети прегледати: пѣнца, прекрасне баште, каравани у дугачкимъ редовима камила, кои су съ богатимъ еспапима у варошь долазили, накратко, едно одъ оны любопитни позорія на востоку. „Како самъ срећанъ я“, говорио е трговаць у себи, „я имамъ примерну жену, коя ме, о томъ самъ уверенъ, више люби, него я ню, како право има Коранъ, што говори, да люди мораю на жене мислити, и да оне насъ побожиима чине. О великій Боже, господи вселене, никадъ ти се свесрдніе писамъ молю, него одъ како самъ оженинъ! И у своимъ мислима о срећи удублѣнъ, пуштао е Ибраимъ Ага изъ нѣговогъ чибука димове, кои су се часъ дугулясто, а часъ округло као облацы вили, и у нѣима е уображавао себи любезне строеве тела нѣгове супруге.

„Шта видимъ я“, рекне онъ, „ніе то Амининъ ходъ?“ Онъ дуне подалеко димъ одъ себе, да бы болъ видити могао. „А ніе! то е нека проста жена!... Заиста“, продужи онъ, наместивши се опетъ на свое место, „жена никадъ ніе дешша, него кадъ изъ купалишта изиђе, нѣно е цело тело онда свѣже и мекано као кадифа, а нѣна е кожа гладчія, него найуглаћенія мермеръ; нѣна душа мириши и нѣна дуга коса разсипа благовоню. Я бы желіо, да се Амина свакій данъ у купалишту купа; я ћу дати саградити едно у мојой кући, то ће бити много болъ. О усладо райска!“

У томъ магновеню види трговаць да се завѣса купалишта подигла. Наполъ изиђе нѣгова жена, познао е по бои нѣне альбине; одма устане, плати кафецій и пође къ нѣой.

„Боже мой! шти ти е анђелу мой? Твой е ходъ садъ сасвямъ другчій. Да ниси болестна? говори, я те молимъ, ако нећешъ да умремъ.“

„Торняй се твоимъ путемъ срамный варалицо!“ загрми му еданъ странный гласъ. „У комъ времену живимо мы о Боже ѣабе? Да насъ ни старость неможе сачувати одъ пангалоза.“

„Шта чуемъ я?... то ніе она!... Опрости ми добра мати, я самъ се преварио, ево я ћу се удалить... У осталомъ мора мой духъ да е мало замагльнъ, те ме е могла боя ове альбине обманути; ерѣ Амина ніе нигда тако ронѣаво ишла. Я бы, мислимъ у станю быо, да разгранато ораово дрво за высокій кипресь држимъ... Алъ мени се опетъ чини, да ми е жена данасъ дуже у Купалишту држала се, негъ што иначе има обичай; сунце оће да зађе, а нико више неизлази изъ купалишта. Амино, Амино! Ты се мало сувинше кафиперишь. Ты оћешъ, да я одъ любви ове ноћи умремъ!...“

Сунце е већ зашло, а жена му іошгъ неизађе, зато отиде Ибраимъ Ага у купалиште, да запита, есу лъ све. Бсу, одговоре му, нема више никогъ у купалишту — „Ето“, рекне трговаць у себи, „то е плодъ мой будаластности бунцаня: Амина е морала проћи, кадъ самъ я пушио; она е ямачно кодъ куће и чека ме съ ияду брига. Дай да се одма кући иде!“

Ибраимъ Ага пође кући. Што е далъ ишао, то су га све више неке слутнѣ спонадале, и зато е удвоіо свое кораке да бы пре кући стигао. — „Шта е Ибраимъ Ага“, говорили су люди, кои су га сретали? „мы га нисмо нигда овако брза видели.“ — Но онъ е хитіо далъ, безъ да е одговарао. Напоследку стигне кући.

„Амино!“ повиче онъ, текъ што е преко прага прешао; „Амино! гди е Амина?“ Протрчи крозь себе, виче; нико неодговара! Слуге су му дркћући слѣдовали, и слутили на велику несрећу. „Гди е Амина?“ викаше онъ. Они су еданъ у другогъ погледали, безъ да су му одговарали.

У томъ магновеню дође една стара сродница и каже: „Шта чините вы? я самъ срела вашу Амину гди иде съ еднимъ робомъ; она ми е казала, да иде за неколико дана на едно ваше польско добро, и да ћете и вы скоро за нѣомъ доћи.“

Садъ сазна Ибраимъ Ага целу свою несрећу. Падне изнемогнутъ на диванъ. Одъ оногъ дана такій е, као што га садъ видите да изгледа.

М Р В И Ц Е.

Условіе газда, кои куће подъ кирію даю.

- §. 1. Поштени укућани несму више одъ двоє деце имати, нађе лъ се треће — кирія е скупля съ 3 талира.
- §. 2. Пушити е слободно само цыгаре.
- §. 3. Да небы постале собе влажне, забранюе е кіяти; ніе слободно ни гласно узданути, изъ узрока што су дувари танко олеплѣни. И яко рканъ у спаваню забранѣно е с' тога да се небы комнїе пробудиле.
- §. 4. Да бы се избего досаданъ пра, забранюе е четкати альбине усоби.
- §. 5. Кадъ е време кишовито, укућани мораю изути обућу предъ кућомъ, и амрель на сокаку оставити.
- §. 6. Забраню е се држати псе, мачке и кокоши. Одъ други домаћи животиня могу се трпѣти само оне, ков се у природной исторїи зову: мольци, пацови, мишеви, буве и стенице.
- §. 7. У замрзнуте олуке зими, мора кирадїя дотле ідувати, докъ се неодкраве.

§. 8. Да се небы кварили басамачы честомъ постомъ кредитора, несме кирація ни на кой начинъ дугове правити.

§. 9. За време колере неће смети кирація воће ести нит у летњимъ альбинама излазити.

§. 10. Кой бы се зими потужіо, да се дими соба и куйна, сме изићи напољ, докъ се димъ неразиће.

§. 11. Кирија се плаћа три године напредъ, и то тако, да по изтеченію едне године опетъ пренумерація на три године починѣ. Ко измеђ тогъ времена умре, некъ слѣдства самъ себи припише.

— Човекъ и жена, говоре учени люди, да су едно тѣло; я велимъ тѣло и душа; човекъ е тѣло, жена е душа, зато се и бои гдикой человекъ безсмртія душе.

— Жене живе обично у вечитомъ рату. Одъ 18 до 25. година то е седмогодишній ратъ срца съ разумомъ; а одъ 25. до 55 трае тридесетогодишній ратъ нарави са Терзіомъ.

— Човечіи е животъ као учредничество новина. Са объявленіемъ сваке нове године, обећава намъ оно све за будућность, а люди су лакомислени, кои то верую. У учредничеству живота и непитаю человека оће ли се препумерирати. Объявленіе пошлю му кући; чимъ се роди већ е пренумерантъ, зато се и почне одма дерати, да му се листъ недопада. Изъ учредничества живота излазе на светъ изданія одъ две струке: сяичъ животъ на белой финой артіи за богаташе, а сиромашанъ на простомъ дебеломъ папиру.

— Чингулези на острову Цейлону одаю краљу своимъ таково безгранично почитанѣ, да кадъ о себи самима съ њимъ говоре, обично уместо свогъ собственогъ лица спомину најпрезрителнія створеня. Тако н. п. уместо: *Я самъ то и то учиніо.* — Загуди Чингулезаць: *Вашегъ величества најпокорнія пасъ учиніо е то и то.* — Исто тако чине они, и кадъ е о децы њиновой речъ. Запита ли краљ, колико кои деце има, одговоръ слѣдуе: „Петъ паса и четири кучке.“

— Еданъ стихотвораць оставіо е по себи овай те-стаментъ: „Я немамъ нигди ништа, много самъ дужанъ, а остало завештавамъ сиротама.“

— Еданъ спаіа, кой е кодъ цркве дао сазидати фамилярну коштурницу, (гробницу) пише своимъ синовима: „Едва свала Богу свршена наша фамилярна вечна кућа; я я се надамъ, да ћемо сви у њой почивати, ако будемо живи и здрави.“

— Едне новине пишу: Будући су зла времена настала, и руке ми, што се раднѣ мое тиче *свезане*; то я настоећимъ объявлюемъ, да *изъ слободне руке* мою кућу продати желимъ.

— На свету нема леньивіегъ человека, него што е было Лордъ неки у Лондону. Онъ е држао у кући арапина, кой е за њѣга кіяти морао, а кадъ се Лордъ опіе, арапинъ е морао посрвати.

Слѣдуюће ствари изгубљене су, ко ій нађе некъ ій изволи учредничеству Шумадинке донети, и добиће награду.

Една двострука детина кашика за близняке.

Еданъ сунчаний сать, кой репетира.

Еданъ сунчаний сать, кой се може за путничка кола приковати.

Еданъ креветъ на точковима, у комъ се може во-зати ноћу.

Една кутія малы фино израћены фишека барутомъ напунѣни, съ коима се могу шупльи зуби разбити.

Еданъ барометеръ, кой увекъ лепо време показуе, и еданъ термометеръ, кои показуе свагда умѣрену топлину.

Еданъ скупъ альбина за едно дете одъ две главе, четири ноге, и четири руке, одъ колевке до двадесете године. Правый ремекъ шнайдерскогъ заната. Могу се пробати на два човека.

Више наличія за наслѣднике богаты сродника, кои немогу или неће да плачу. Она су одъ найбільи майстора израћена, истина мало бледа, али одвећ дражестиа особито за женска лица. Сузе су на њима као природне живо израћене, и на некима наличіама има ій за ближе сроднике у величини едногъ грашка.

Еданъ лепъ янтовъ врло майсторски израћенъ. Предъ седиштомъ кочіяшевимъ налази се едно огледало, средствомъ когва може се видити свакій, кой бы се усудио острагъ попети. Чимъ дакле опази кочіяшъ, да се когдъ острагъ попео, претисне ногомъ едну машину, а онай стражній гость, добіе острагъ позамашанъ уда-раць, одъ чега се нађе у чуду и одма се скине.

ДОМАШНЕ НОВОСТИ.

— Цариградъ 22. Маа. У прошли понеделникъ као на четрдесетый данъ смрти блаженопоч. Г. Аврама Петроніевича, држанъ е овде великій Парастосъ, у цркви у Асчою, гди е покойникъ саравѣвъ. При Богослуженію на комъ е велики брой народа присуствовао, служіо е Гос. Епископ. Асхойскій са надлежнимъ свештенствомъ и архимандритомъ хилендарскимъ Х. Онуфриемъ Поповићемъ. Смирени овай и ревностны духовникъ наше славне за-дужбине у Светой Гори, у наручяма кога е нашъ незабора-вљнній покойникъ издануо, говоріо е при концу парастоса лепо слово, на Србскомъ, Турскомъ и Грчкомъ ѣзыку.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Паризъ 1. Юлія. Овы дана држана су советованя у државномъ совету о данку на кола, конѣ, псе, и па-пиръ; и што е годъ предложено, све е примљно. По овима плаћаће се одсадъ данакъ у Паризу на каруце съ четири точка 120. а на оне съ два точка 60. франака, у варошима одъ 50.000 душа 90 и 45 фр. одъ 4.000 до 5.000 душа 60 и 30 фр. напоследку у варошима одъ манъ, него 4.000 душа 20 и 15 фр. Осимъ тога плаћаю кола съ гр-бомъ особито по 50 фр. За псето платиће се годишнѣ 5. франака.

Г. Персинъ свршіо е свадьбу и приміо се опетъ по-слова.

— Посао орлеански добара одложено е на ново, еръ се известитель Кориндетъ разболео.

— 2. Юнія. Законодателно тѣло ніе радо примило порезъ на кола и пр. но шта е зато стало државномъ со-вету, кадъ мора бити оно што онъ оће. Камера е хте-

да умалити войску съ 30.000 а президентъ се изяснио, ако не дозволе ово число, кое садъ постои, то ће онъ умо-женъ искати.

— Являю, да ће се у слѣдству министеріалногъ за-ключена одузети помоћ Поляцима, коя имъ е досадъ у новцу чинѣна.

— Каталанъ, професоръ у лицеуму Сен-Луи, дао е оставку на званіе, нехтевши положити заклетву.

— Книгопродавцы спремаю се да даду президенту жалбу противъ установљеногъ пореза на папиръ, наводећи да ће њи то упропастити.

— Америка. Скоротеча саюзны американски држава явля, да се далеко чувена играчица Лола Монтець сада у Америки налази.

— Бечъ 1. Юнія. Говори се, да ће за графенъ гвозденогъ пута у Рватской поредъ опредѣлене зато суме одъ министерства трговине, и самъ царъ притећи у помоћ са 400.000 фр. ср. Истый путь простираће се одъ Штайнбрика до Рихенбурга — четири милъ дужине и почеће се градити што скоріе.

— Парижъ. Едно надлежателство, кое води бригу о здравлю публикума, обнародовало е, како се могу уклонити опасне послѣдце они кое пси уеду, т. е. треба га-ну одма яко претиснути, и крзь и бале отровне изцедити затимъ цефомъ, сапунявомъ или соляномъ напоследку и чистомъ водомъ или мокрафомъ рану добро испрати и съ усіянимъ гвождемъ изгорети.

— Мадридъ 26. Маѣ. Генераль Есцелета постао е министромъ бродарства. — Военный министеръ ніе іоштъ наименованъ. — Дворянство, кое се досада бавило у Арануецу, одлази у Мадридъ и бавиће се тамо до 8. Юнія, па ће онда у Граню отићи.

— Тексасъ. Овде су недавно уваћена два Мексиканца, кои су као айдуцы были проглашени. Они су имали панцире, кое ніе могао куршумъ никако пробити; панцирь се состояо изъ двоструке кравль коже, у средини кое была е вуна. Никаквы куршумъ ніе њи могао пробити.

— Алжиръ. Овде се чине покушениа, да се употребе и камиле у войсцы, и зато ће се устроити камилске кумпаніе, као у време египетскогъ похода.

— Калишъ 1. Юнія. Сайна воена позорія у Варшави и изванъ Варшаве свршена су, войска се повраћа опетъ на своя станишта, а царъ ће іоштъ овы дана оставити Варшаву и у Петербургъ вратити се, гди ће се такође велики маневри држати. У сѣверной части Польске стоѣћій првый пешачкій корпусъ, коега се команданти: генерали, Сѣверсъ и Бѣловски у странимъ земляма налазе, взииће при повратку цара у Сувалки само почастно на угледъ. Скоропрошавши дана поодіо е царъ више благотворны заведеня, имено и велико и славно заведе-ніе за наћену децу.

— Парижъ. Славный шеферица Булеварда у Паризу оставіо е свой занатъ и ступіо е у станъ покоя. Онъ е стеко са сладкишима таково иманъ, кое му доноси годишнѣгъ прихода 100.000. Франака. Свое право заедно са алатима продае за 600.000 Франака. Овай е човекъ сладіо животь лю-дма, зато дакле заслужуе, да и онъ сада сладкій животь проводи.

— Цариградъ. Опетъ се овде догодіо пожаръ. У Майману изгорели су опетъ двадесетъ кућа съ богатимъ дућанима.

— Туринъ. Зайста е редакъ онаѣ начинъ смрти кой е една млада, отмѣна госпа измислила, и надъ собомъ извршила. Она се загушила съ едномъ китомъ белы ружа.

— Енглеска. Великій восточно-индискій діамантъ, Кохиноръ, кой е при излогу светскомъ у Лондону на угледъ стављенъ быо, резаће се опетъ наново. Ювелирь Костеръ изъ Амстердама обтерећенъ е съ тимъ, и већ е са своя два найвештія раденика отишао у Лондонъ, да тай посао сврши.

— Дружество Худсон-байско заключило е, да изашль едну експедицію у сѣверне предѣле Америке. На челу овогъ посланства быће некій Іонъ Рае, коега е главна цѣль да пронађе Іона Франклина, кой како е пре неколико година отишао никако се ніе вратио. Више су пута изациляли Енглезе да га траже, ал' га до данасъ никако нису могли наћи.

— Парижъ. У едномъ предградію родила е нека жена едно дете, кое е имало само едно око и то на средъ чела, а место носа, висила му е нюшкица на подобіе елѣфанта. Живило е само неколико сатій и одма е умрло.

Огласн.

(60) (1—3)

Еданъ чибукъ у штапу заборављенъ е у Топчидеру. Коже припада некъ се пріяви у заведеніе економично у Топчидеру, гди ће га примити.

(61) (3—3)

Кодъ Іована Божића, касира камарашіе Београдске има на продаю 1000 комада рубія лепи, синцирліе за на-низъ женски, кой има волю купити, некъ се њму пріяви.

(62) (3—3)

Мой плаць 5 и по фати съ лица ширине и 40 фатій дужине, на коме е еданъ велики подрумъ одъ камена озиданъ и кой плаць лежи према Пивари у сонаку што иде касар-ни, продаемъ своевольно, ко жели купити нека се упра-во на мене обрати у абаційской улицы, у дућану.

Іована Павловића.

Одъ Петрова-дне починѣ друго теченіе

Ш У М А Д И Н К Е.

Ко жели примати и далѣ, нека изволи до тогъ доба послати полгодишню предплату одъ 7. цв. а са завиткомъ или пошилянѣмъ у кућу 7½. — Ко добіе Шумадинку одъ Петрова-дне на вересію, нека слободно нигда неплати. Изъ окружны мѣста нека се шалю новцы одма по пош-ти, а изъ Београда може се само у Учредничеству Шумадинке пренумерирати и платити.